

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๗๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ กันยายน ๒๕๐๓

พระราชบัญญัติ
ธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๐๓

ในพระปรมาภิไธย
พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
ถึงวาลย์

ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๐๓

เป็นปีที่ ๑๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วย
ธรรมนูญศาลทหาร

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๗๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ กันยายน ๒๕๐๓

พระมหากษัตริย์โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาร่างรัฐธรรมนูญในฐานะรัฐสภา จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๓”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๘๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๒ ในศาลทหารชั้นต้น ตุลาการซึ่งมิใช่ตุลาการพระธรรมนูญ ต้องมียศทหารสูงกว่าหรือเท่าจำเลยที่มียศทหารสูงสุด

ยศจำเลยให้ถือในขณะฟ้อง”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๘๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๖ ในเวลาไม่ปกติ คือ ในเวลาที่มีการรบหรือสถานะสงคราม หรือได้ประกาศใช้กฎอัยการศึก ศาลทหาร

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๗๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ กันยายน ๒๕๐๓

ซึ่งมีอยู่แล้วในเวลาปกติคงพิจารณาพิพากษาคดีอาญาได้ตามอำนาจ แต่ถ้าผู้มีอำนาจประกาศใช้กฎอัยการศึกได้ประกาศหรือผู้บัญชาการทหารสูงสุดได้สั่งตามกฎหมายว่าด้วยกฎอัยการศึก ให้ศาลทหารมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาใด ๆ อีก ก็ให้ศาลทหารพิจารณาพิพากษาคดีอาญาตามประกาศหรือคำสั่งนั้นได้ด้วย

เมื่อหมดภาวะการรบหรือสถานะสงครามหรือเลิกใช้กฎอัยการศึก ศาลทหารยังคงมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่ค้างอยู่ในศาลหรือที่ยังมิได้ฟ้อง แต่ผู้มีอำนาจแต่งตั้งตุลาการหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมมีอำนาจสั่งโอนคดีหรือส่งผู้ต้องหาไปดำเนินคดียังศาลทหารแห่งอื่นได้ และให้ศาลที่พิจารณาพิพากษาคดีเช่นนั้นมีอำนาจและหน้าที่ดังศาลทหารในเวลาไม่ปกติ”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๓ เมื่อหมดภาวะการรบหรือสถานะสงครามหรือเลิกใช้กฎอัยการศึก ศาลอาญาศึกยังคงมีอำนาจพิจารณา

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๗๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ กันยายน ๒๕๐๓

พิพากษาคดีที่ค้างอยู่ในศาล แต่ผู้มีอำนาจแต่งตั้งตุลาการศาล
อาญาศึกษาหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมมีอำนาจส่งโอน
คดีให้ศาลทหารแห่งอื่นพิจารณาพิพากษาได้ ส่วนคดีที่อยู่ใน
อำนาจศาลอาญาศึกษาแต่ยังมิได้ฟ้อง ให้นำไปฟ้องยังศาลทหาร
แห่งอื่น และให้ศาลที่พิจารณาพิพากษาคดีเช่นนั้นมีอำนาจและ
หน้าที่ดังศาลอาญาศึกษา”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๘ แห่งพระราช
บัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๕๘ และให้ใช้ความต่อ-
ไปนี้แทน

“มาตรา ๕๘ ศาลทหารมีอำนาจส่งประเด็นให้ศาลทหาร
แห่งอื่นหรือศาลพลเรือนสืบพยาน ให้ศาลที่รับประเด็นมี
อำนาจและหน้าที่ดังศาลเดิม และให้มีอำนาจส่งประเด็นไปยัง
ศาลอื่นอีกต่อหนึ่งได้

การส่งประเด็นไปยังศาลพลเรือนตามความในวรรคแรก
ถ้าอัยการทหารไม่ไปดำเนินคดีเอง ก็ให้พนักงานอัยการดำเนิน
คดีแทนอัยการทหาร”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๔ แห่งพระราช-
บัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๕๘ และให้ใช้ความต่อ-
ไปนี้แทน

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๗๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ กันยายน ๒๕๐๓

“มาตรา ๖๔ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๔๖ มาตรา ๒๔๗ และมาตรา ๒๔๘ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๐ คำพิพากษาของศาลทหารเว้นแต่ศาลอาญาศึกหรือศาลที่พิจารณาพิพากษาคดีแทนศาลอาญาศึกตามความในมาตรา ๔๐ เมื่อคดีถึงที่สุดแล้ว ให้ผู้อำนาจสั่งลงโทษจัดการให้เป็นไปตามคำพิพากษา ถ้าเป็นคำพิพากษาของศาลทหารซึ่งยังพิจารณา ณ ศาลพลเรือนและมีผู้พิพากษาศาลพลเรือนเป็นตุลาการตามความในมาตรา ๓๗ ให้บังคับคดีไปตามความในมาตรา ๒๔๕ วรรคแรก แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ส่วนคำพิพากษาของศาลอาญาศึก หรือศาลที่พิจารณาพิพากษาคดีแทนศาลอาญาศึกตามความในมาตรา ๔๐ ให้ผู้อำนาจสั่งลงโทษจัดการให้เป็นไปตามคำพิพากษาได้ทีเดียว เว้นแต่ผู้ต้องคำพิพากษาให้ประหารชีวิตเป็นหญิงและมีครรภ์อยู่ให้รอไว้จนคลอดบุตรเสียก่อนแล้วจึงให้ประหารชีวิต

ศาลทหารชั้นต้นในเวลาปกติมีหน้าที่ต้องส่งสำนวนคดีที่พิพากษาให้ลงโทษประหารชีวิตหรือจำคุกตลอดชีวิตไปยังศาล

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๗๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ กันยายน ๒๕๐๓

ทหารกลางในเมื่อไม่มีการอุทธรณ์คำพิพากษานั้น และคำพิพากษาเช่นนี้จะยังไม่ถึงที่สุด จนกว่าศาลทหารกลางจะได้พิพากษาขึ้น ”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ส. ธนะรัชต์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :— เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากพระราชบัญญัติกฎอัยการศึก (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๒ ได้บัญญัติให้ผู้บัญชาการทหารสูงสุดมีอำนาจสั่งให้คดีอาญาที่เกิดขึ้นในเขตที่ประกาศใช้กฎอัยการศึก ซึ่งมีเหตุพิเศษเกี่ยวกับความมั่นคงของประเทศหรือความสงบเรียบร้อยของประชาชน ได้รับการพิจารณาพิพากษาในศาลทหารแทนคณะกรรมการตามกฎอัยการศึกฉบับเดิม ประกอบกับพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๘๘ มีบทบัญญัติบางมาตรายังไม่สะดวกแก่การปฏิบัติ จึงเป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยธรรมนูญศาลทหารเสียใหม่